

נחום גולדמן בנאמנו האישי, אבא אבן. אחרי גולדמן קיבל דו"ח משגריר גרמניה המערבית בארצות-הברית, לפיו הסביר ביג'י לאדנואר כי הוא יהודי בעוד גולדמן ציוני, הופיע גולדמן לשיבה מיוחדת עם ממשלת-ישראל.

גולדה ודיין פיקפקו. דרישותיו של גולדמן, שיחד עמו הופיעו לשיבה גם אחי דים מחברי הנהלת הסוכנות, הסתכמו בכמה סעיפים:

● הממשלה תפסיק את פניותיה להסתריות יהודיות שונות בעולם, תעביר כל סיפול במקרים כאלה לידי נשיא ההסתדרות הציונית.

● שגרירי-ישראל, במדינות בהן נמצאת קהילות יהודיות, יקבלו הוראות לכבד את ההסתדרות הציונית, בניגוד למצב הינוכי.

● החלטות כלכליות, כגון הקמת זרוע שלישית — מחלקה מיוחדת במשרד החוץ, בראשותו של אלוף דויד שאלתיאל, שמחשבת קידה להילחם בחרם הערבי — לא תבוצענה אלא לאחר התייעצות עם הנהלת הסוכנות היהודית.

רוב שרי מפא"י, ובראשם שר-העבודה גיורא יוספטל ושר-האוצר לוי אשכול, הסכימו לדרישות הנשיא הציוני. רק דויד בן-גוריון התנגד להן, נתמך עלידי שר-המישטרה בכור שיטרית, בעוד ששרת-החוץ גולדה מאיר, ושר-הקלאות משה דיין, פיקפקו בתוכנית.

"תוהו ובוהו בראש!" בו במקום פרץ היכוח הרץ בין ביג'י לגולדמן. אחרי שראש-הממשלה זילול בערכו של גולדמן, העיר היריב הנעלב: "כשאתה מדבר על הצינונית, יש לך תוהו ובוהו בראש!" בן-גוריון כעס. "אתה מפר את האמנה הציונית שאושרה עלידי הכנסת," הוסיף גולדמן. "במדינה דמוקרטית צריך היה לך העמידך על מעשה זה לדין. מעשיך ודיבוריך מחבלים במעשי."

"אתה חושב שאני צריך לדבר בניגוד לדעותי ולמצפוני?" שאל ביג'י, שניסה להיריד את הרגוע.

"אני חושב שבעניינים בהם יש לך היכוח עם ההסתדרות הציונית מוטב שתשתוק!" המשיך גולדמן לרגוע.

"אבל אני מביע דעתי הפרטית, ולא דעת ראש-הממשלה," הצטדק ביג'י.

"אייאפשר להפריד בין שני אלה," סיים גולדמן את השיחה. כך הסתיים הסיכוב ה-

Adolf Aichmann
49 - Hauptstadt
A.D.

אדולף אייכמן (1959)

Adolf Aichmann
49 - Hauptstadt

אדולף אייכמן (1937)

„לעולם לא תפורסם התמונה...“

בעקבות שיחות נוספות שקיים עם דויד הכהן, לכונן יחסים מדיניים עם ישראל. הן שבוע מילא את הבטחתו.

במקביל לכך החליט דויד הכהן לפרסם ביומן דבר, הנתון לשלטונו הכמעט-מלא של פנחס לבון, סידרת רשימות על נפאל. פרק אחד של הסידרה הוקדש במיוחד לעצם הידוק הקשרים עם המפלגה הסוציאליסטית בנפאל, ולחלקו של ראובן ברקת בניהול המשא-ומתן איתה.

אך לא כל רשימותיו של הכהן, שנמסרו למערכת היומן, ראו אור. גילה השבוע הכהן, בשיחה שקיים עם אחדים מפעילי מפא"י: „כל רשימותי הודפסו בדבר, פרט לאחת. את הפרק על ראובן ברקת קיצצו צורכי דבר שלא בידעתי.“

חקלאות

חירות שכואת

זה שנים אחדות מתנהל המאבק על חיי המ. הם עצמם אינם יודעים זאת; אך לפחות פעם אחת בשנה מוצא נגדם פסקדין מוחת. כדי להסתחם במקומות בהם הם מצויים, נתנו להם בכל מקום שם בדוי. קוראים להם דובים, ברחוים, או צימוקים. השם הרשמי שלהם הוא פשוט יותר: חזיריים.

המאבק התחיל בקרב כללי, מעל במת הכנסת, שם נכשלה הצעת אישור פסקדין המחתי. הרשויות המקומיות הורשו לזון במצב כזה ראות עיניהן. אך החוגים הדתיים במדינה לא סככו על כושר השיפוט המקומי: הם ניסו להשיג בכל מחיר צו רשמי או רשמי למחצה, שיהווה תקדים להעברת רוע הגזירה החזירית.

המקום היחיד בו אפשר היה להפעיל לחץ היה... הכיס. המיפנה הראשון, בגלל ההסתריות האחרון, בא לפני כשלושה חודשים. גוף ישראלי המתכנה חבר פעילי הסחנה התורתי, פנה לחוגים האורטודוקסיים שבין תורמי המגזר היהודית בארצות-הברית, השביע אותם להציל את נשמותיהם האבודות של אנשי מושב זוהר שבחבל לכיש.

„השכנים שלהם מנירחן מטמאים את ה- אוירה היהודית, מטרידים את מנוחתם ו- מפריעים את חינוך ילדיהם בגלל הדבר-ראי“ (המשך בעמוד 14)

הסכמת נפאל לכונן יחסים מדיניים עם ישראל. היה זה ראובן ברקת, לשעבר מנהל המחלקה המדינית של ההסתדרות, שהתפטר לפני חודשיים מתפקידו, בגלל סכסוכו עם פינחס לבון.

רגשותיו המעורבים של ברקת לא היו מקריים. בצד השמחה על הידוק הקשרים עם נפאל, היתה לו סיבה טובה גם לכעוס. כי חלקו של ברקת בניהול המשא-ומתן עם נפאל, המדינה החוסה בצל ההימלאיה. הועמד בצל.

תוכחה במדינת נפאל. לניהול משא-ומתן עם ראשי המפלגה הסוציאליסטית בארץ, הגדולה פי שש מישאל, ושאוכלוסיתה גדולה פי ארבע, הגיע ברקת במקרה. היה זה בכינוס החזירה הסוציאליסטית האסייאתית, לפני שלוש שנים. ברקת פגש את מזיג היג המפלגה הנפאלית, הד"ר קרילה, שהתכונן לבחירות הפנימיות בארצו והיה משוכנע כי הסוציאליסטים ישארו גם להבא ב-

מיצוע. למרות חולשתה היחסית של המפלגה הסוציאליסטית בארץ ההרים, הוזמן ברקת את קרילה לבקר בישראל. אחרי ששהה בארץ שבועות אחדים, הפך קרילה ידו האישית כשזכה, להפתעתו, לרוב מכריע בבחירות בנפאל, והוזמן עלידי המלך לכהן כראש הממשלה, הבטיח הד"ר קרילה לברקת לכונן יחסים מדיניים עם ישראל.

הבטחה זו נתקלה בקשים פנימיים. קרילה לא היה יכול להגשימה. בכל זאת החליט ברקת להמשיך את מאמציו בכיוון זה: כינס כינוס האינטרנציונל הסוציאליסטי, שהתקיים בחיפה, נפגש ברקת עם נציגי נפאל, קיבל את הבטחתם לטפל בשאלה. ימים אחדים אחרי שחזרו לארצם, זכה ברקת למיברק מקרילה, שהבטיח פעם נוספת כי הבעיה תוכה לטיפול בהיה.

בעקבות מיברק זה הוציאה מפא"י את ה- יומה מידיה של ברקת, שהתפטר בינתיים. חיכך דויד הכהן נשלח לנפאל, קיים שיחות מיוחדות עם ראש-הממשלה.

תוכנן העיקרי של השיחות: ראש-משלת נפאל הוכיח את החיכך המפא"יי על סילוקו של ברקת מעמדו המדינית בהסתדרות, טען כי מעשה זה יחליש את עמדתה בארצות אסיה.

הצנזור — לבון. על אף דברי התוכחה שהשמיע נגד סילוק ברקת, הסכים קרילה,

חיתוך השוואתי של הפנים (1937 ו-1959)

„לעולם לא יודעו הפרטים...“

הקרב לשלבו השלישי והאחרון. מרכז מפא"י הוזמן את גולדמן להרצאת-אורח על מעמדה של ההסתדרות הציונית בישראל. נשיאה חזר על הדרישות וההסברים שהשמיע כבר.

חזקא באותו ערב מצא בן-גוריון הזדמנות טובה להיפרע מנשיא ההסתדרות הציונית, ששהכריו כי היה מעדיף שבית-דין בינלאומי ישפוט את אייכמן. מנהיג מפא"י, שנוכר כי גולדמן דרש ממנו בסיכוב הראשון לשתוק בכל מקרה בו אין דעתו מזוהה עם ההסתדרות הציונית (כיוון שדעותיו אינן יכולות להיאמר ללא הקשר לתפקידו כראש-הממשלה), החליט לנקום בו: בהצעתו חו להקים בית-משפט בינלאומי, התנהג גולדמן כמו יריבו, התערב, בניגוד לדעת הרוב והממשלה, בעניין ישראלי פנימי.

בן-גוריון ניצל היטב את ההזדמנות. „אתה לא אמריקאי ולא ציוני! אתה יהודי נודד!“ קרא אל גולדמן, בחיכוח על מעמד ההסתדרות הציונית.

גולדמן בלע את העלבון ולא הגיב. תוצאת הביניים, עד למאבק הבא: תיקו.

מפלגות

צל על ברקת

לפחות עסקן מפא"י נאמן אחד קיבל השבוע ברגשות מעורבים את ההודעה על

ראשון במאבק הפרטי בין השניים בנצחונם של גולדמן.

מיד לאחר מכן הסכימו שני הצדדים על שביתת-נשק, קבעו כי חזרה מיוחדת, בהר-זבל העסקנים דויד בן-גוריון, נחום גולדמן, זלמן שזר, פנחס רוזן ולוי אשכול, התכנס כדי לתאם את הפעולות בין הממשלה וההסתדרות הציונית, ותגיש את מסקנותיה עד ה-20 ליוני.

ימים אחדים לאחר מכן נערך הסיכוב השני. לבוש חליפה אפורה התייצב גולדמן לפני חברי החזק הפועל הציוני בניין ה- סוכנות בירושלים, מסר להם באדישות את פרטי שיחותיו עם ראש-הממשלה. היה זה דיווח חלקי. גולדמן העלים מחבריו את פרטי סיכוכו עם ביג'י, הזכיר רק עובדה טרופנית אחת: בגלל הכרותו עם ראש-הממשלה, מסרבים אירגונים יהודיים בארצות-הברית להצטרף להסתדרות הציונית.

ההוכחה הבולטת: כשינסה גולדמן לצרף להסתדרות הציונית את אגודת בתי-הכנסיות המאוחדים, הסכימו לו אחד העסקנים כי אינו רואה טעם בהצטרפות להסתדרות הציונית, אותה מתכוונן ביג'י לחסל. היה זה תירוץ מצויין לכשלונו המוחלט של גולדמן בשטח זה.

התוצאה: תיקו. השבוע הגיע דו-